

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku

URZĄD MIEJSKI
w Człuchowie

wpł. 25 SIE. 2010

Nr 32.85/2010 zał.
podpis

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

centrala: (58)301-86-45, fax: (58)346-25 -15

✉ gdansk@rio.gov.pl

WK. 0804/13/K/1862/2010

Gdańsk, dnia 23 sierpnia 2010r.

SEKREARZU

Pan

Ryszard Szybajło

Burmistrz Miasta Człuchowa

Sprawa : Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził w okresie od dnia 18 stycznia do dnia 25 czerwca 2010r., na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jedn.: Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), kontrolę kompleksową Urzędu Miasta Człuchów.

Wyniki kontroli ujęto w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 25 czerwca 2010r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Burmistrzowi.

Celem kontroli, obejmującej lata 2006 - 2009, było sprawdzenie prawidłowości wykonywania przez organ wykonawczy uchwał Rady Miejskiej i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych, zgodnie z art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Z dokonanych ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była niewłaściwie, z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia w 2009r. ksiąg rachunkowych oraz ewidencjonowania niektórych zdarzeń gospodarczych niezgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 września 1994r. *o rachunkowości* (tekst jedn.: Dz. U. z 2009r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych* (Dz. U. Nr 142, poz. 1020), a mianowicie:

- prowadzenie do konta 133 – „Rachunek budżetu” ewidencji analitycznej w szczególności nieprzyjętej w zasadach (polityce) rachunkowości jednostki, wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza Miasta Nr 41/2008 z dnia 6 maja 2008r., czym naruszono art.10 ust.1 pkt 3 lit. a *ustawy o rachunkowości* – str. 18 - 19 protokołu kontroli;

Zgodnie z przywołanym przepisem, zapisów operacji gospodarczych występujących w jednostce należy dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, ustalającym wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.
- dokonywanie zapisów księgowych w sposób nie zapewniający ich niezmienności, czym naruszono art.23 ust.1 *ustawy o rachunkowości* – str. 20 protokołu;

Stosownie do treści w/w przepisu, zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu.
- niesporządzenie w 2009r. na koniec okresów sprawozdawczych zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, czym naruszono art.18 ust.1 pkt 2 *ustawy o rachunkowości* – str. 20 protokołu;

W myśl przywołanego przepisu, na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego.
- ujęcie na koncie 201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” odsetek bankowych w wysokości 337.323,58 zł – str. 23 protokołu;

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych. Odsetki zależało zaksięgować na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”.
- ujęcie na koncie 260 - „Zobowiązania finansowe” zaciągniętych kwot kredytów w łącznej wysokości 4.191.557,59 zł – str. 35 protokołu;

Konto 260 służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych z wyjątkiem kredytów bankowych, które winny być zaksięgowane na koncie 134 - „Kredyty bankowe”.
- nieujęcie na koncie 226 - „Długoterminowe należności finansowe” wszystkich zhipotekowanych należności jednostki – str. 25 protokołu;

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem, a w szczególności należności z tytułu prywatyzacji oraz należności zhipotekowanych.
- ewidencjonowanie na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki” rozrachunków z tytułu wynagrodzeń pracowników interwencyjnych – str. 26 protokołu;

Konto 240 służy do ewidencji należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201 – 234. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń pracowników interwencyjnych winny być księgowane na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.
- ujmowanie na koncie 224 organu (budżetu miasta) rozrachunków podatku VAT z tytułu sprzedaży nieruchomości – str. 34 protokołu;

Konto 224 – „Rozrachunki budżetu” służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami.

- ujmowanie na koncie jednostki 224 - „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych” rozliczeń z tytułu opłat za dowody osobiste oraz za udostępnianie danych adresowych – str. 36 protokołu;

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych.

- nieujęcie na koncie 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” równowartości wydatków niewygasających w 2009r. w kwocie 25.010,00 zł ustalonych uchwałą Rady Miejskiej Nr LV/317/2009 z dnia 30 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2009, a także nieujęcie wydatków okresów przyszłych wynikających z zawartych w 2009r. 5 umów w łącznej wysokości 286.216,36 zł – str. 29 - 33 protokołu;

Stosownie do opisu kont zawartego w załączniku Nr 2 do w/w rozporządzenia, konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych.

- wprowadzenie do urzędzeń księgowych operacji niezgodnie z ich treścią ekonomiczną wynikającą z dowodów źródłowych, czym naruszono art.4 ust.2 w zw. z art.24 ust.2 ustawy o rachunkowości, a mianowicie:

- zaksięgowanie w 2008r. zapłaty za faktury (w wysokości 699.509,30 zł) na koncie WN 250 - „Należności finansowe” oraz MA 133 - „Rachunek budżetu” jako operację finansową polegającą na udzieleniu pożyczki przez jednostkę samorządu terytorialnego, stanowiącej rozchód budżetu – str. 163 - 164 protokołu;

- zaksięgowanie jako dochodu budżetu (w § 244 „Dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych”) środków w wysokości 20.280 zł, mimo iż gmina nie otrzymała z funduszy celowych takich środków ani też nie zawierała żadnych umów lub porozumień z funduszami celowymi, które byłyby podstawą do ujęcia w budżecie miasta takich dochodów – str. 54 - 55 protokołu.

Stosownie do ww. przepisów, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, co jest m. in. warunkiem uznania ksiąg rachunkowych za rzetelne.

2. Odprowadzenie 2% odpisu z wpływów z tytułu podatku rolnego na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej za pierwsze trzy kwartały 2009r. z uchybieniem terminu określonego w art.35 ust.2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995r. o izbach rolniczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2002r. Nr 101, poz.927 z późn. zm.) – str. 60 protokołu.

Stosownie do wskazanego przepisu, wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody izb gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.

3. Wprowadzenie Aneksem Nr 6 z dnia 6 marca 2009r. do umowy na dzierżawę targowiska miejskiego zapisu zobowiązującego dzierżawcę do wpłaty na rzecz gminy miejskiej 75 % pobranych dochodów z tytułu opłaty targowej, czym zrezygnowano z pobierania 25 % należnych gminie dochodów, co naruszyło art.4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2010r.Nr 80, poz. 526) – str. 63 - 64.

Opłata targowa jest dochodem gminy i nie ma podstaw prawnych do tego, by w drodze czynności cywilnoprawnej postanowić, iż część dochodów z tego tytułu będzie stanowić dochód osoby trzeciej.

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2006r., Nr 121, poz. 844) opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach. Zgodnie z art.4 *ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*, wpływy z opłaty targowej stanowią dochód własny gminy.

4. Zaniechanie naliczenia kar (w 3 przypadkach) w związku z przekroczeniem określonego w zezwoleniu terminu zajmowania pasa drogowego, czym naruszono art.40 ust.12 *ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych* (tekst jedn.: Dz. U. Nr 19 z 2007r., poz. 115 z późn. zm.) oraz postanowienia pkt 4 decyzji nr 25/11/09, 16/04/09 i 9/03/09 wydanych w 2009r. – str. 72 - 76 protokołu.

W wydanych decyzjach na zajęcie pasa drogowego (w pkt. 4) burmistrz miasta każdorazowo wskazywał, iż w przypadku niedotrzymania warunków określonych w zezwoleniu dotyczącym przekroczenia terminu zajęcia pasa drogowego, wykonawcy zostaną naliczone i pobrane kary pieniężne.

W myśl art.40 ust.12 *ustawy o drogach publicznych*, za zajęcie pasa drogowego z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu zarządcy drogi, zarządca drogi wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty ustalonej zgodnie z art.40 ust. 4-6.

5. Niepodawanie w protokołach z przetargów na sprzedaż nieruchomości (12 przypadków - wszystkie sprawdzone), informacji na temat uczestników przetargu, czym uchybiono § 10 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004r. *w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości* (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) – str. 78-87 protokołu.

Protokół, sporządzany przez przewodniczącego komisji przetargowej winien m. in. zawierać informacje o osobach zarówno dopuszczonych jak i niedopuszczonych do uczestnictwa w przetargu, wraz z uzasadnieniem.

6. Odstąpienie od dochodzenia wierzytelności w wysokości 25.274,69 zł dotyczącej zwrotu bonifikaty z tytułu sprzedaży mieszkania przed upływem 5 lat osobom, które nie były bliskimi w rozumieniu art.4 pkt 13 *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami* (tekst jedn.: Dz. U. z 2004r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) – str. 93 protokołu.

Żądanie zwrotu bonifikaty w ww. kwocie zostało skutecznie doręczone. Następnie zobowiązany zmarł. Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego, spadkobierca powołany do spadku w drodze testamentu bądź w drodze dziedziczenia ustawowego, wstępuje w ogół praw i obowiązków zmarłego z chwilą otwarcia spadku, po złożeniu stosownego oświadczenia. Osoba powołana do dziedziczenia składa oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym dowiedziała się o tytule swego powołania. W przypadku przyjęcia spadku wprost jak i z dobrodziejstwem inwentarza, spadkobierca jest odpowiedzialny za długi spadkowe, i to całym swoim majątkiem, zarówno uzyskanym w drodze dziedziczenia jak i osobistym. W przypadku przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza odpowiedzialność spadkobiercy ograniczona zostaje jedynie do wysokości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Gmina odstąpiła od dochodzenia swojej wierzytelności bez ustalania czy zmarły pozostawił majątek, z którego wierzytelność mogłaby zostać zaspokojona.

7. Niesporządzenie i niepodanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych w 2009r. do oddania w najem i dzierżawę, czym naruszono art.35

ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2010r., Nr 102, poz. 651) – str. 96 protokołu.

Zgodnie z art.35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

8. Przekroczenie w 2009r. zakresu upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych, wynikającego z granic planu finansowego o 4.094,84 zł, co naruszyło obowiązujący wówczas art.35 ust.1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) – str. 100 protokołu.

Stosownie do przywołanego przepisu, wydatki publiczne mogły być ponoszone w wysokości ustalonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym, zagadnienie to jest analogicznie regulowane przez art.44 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

9. Dokonanie w 2009r. odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z naruszeniem terminów określonych w art.6 ust.2 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 1996r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.) – str. 107 protokołu.

Zgodnie z treścią przywołanego przepisu, równowartość dokonanych odpisów i naliczonych zwiększeń na dany rok kalendarzowy, pracodawca przekazuje w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75 % równowartości odpisów.

10. Przeznaczenie środków w kwocie 41.005,62 zł uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na wynagrodzenie inspektora ds. patologii i rozwiązywania problemów alkoholowych (38.650,84 zł) oraz inne wydatki niezwiązane z programem profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych (2.354,78 zł), czym naruszono art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) – str. 113 - 115 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem, opłaty za zezwolenia mogą być wykorzystane wyłącznie na finansowanie zadań określonych w ww. ustawie oraz programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, którego zakres określa art.4 cyt. ustawy. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości nie przewiduje możliwości wykorzystania środków z pobranych opłat na koszty obsługi programów alkoholowych, a wynagrodzenia pracowników urzędu miasta finansowane są z innych środków, klasyfikowanych w rozdziale 75023 „Urzędy gmin”. Ustawa także nie dopuszcza możliwości finansowania z ww. środków innych wydatków, które nie mają związku z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych.

11. Nieprawidłowości związane z udzieleniem w 2009r. dotacji celowych, a mianowicie:
- przeznaczenie środków z budżetu gminy na wsparcie sportu profesjonalnego (na opłaty sędziowskie, licencje) w związku z udzieleniem dotacji celowej Klubowi Sportowemu „Piast”, tj. na realizację zadania nienależącego do zadań jednostki samorządu terytorialnego, co naruszyło art.167 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca

2005r. *o finansach publicznych* w zw. z art.6 ust.1 i art.7 ust.1 *ustawy o samorządzie gminnym* oraz art.2 ust.3 *ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o sporcie kwalifikowanym* (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 z późn. zm.) – str. 129 - 130 protokołu;

Z regulacji zawartych w art.2 ust.2 i ust.3 *ustawy o sporcie kwalifikowanym* wynika, że jednostki samorządu terytorialnego mogą wspierać, w tym finansowo, rozwój sportu kwalifikowanego, z zastrzeżeniem, iż warunki i tryb wspierania, w tym finansowego, rozwoju sportu kwalifikowanego określi w drodze uchwały organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Z uwagi na to, iż wyżej wspomniany przepis art.2 ust.2 mający charakter ogólny, nie określa zadań, które mogą być finansowane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, konieczne jest sięgnięcie do przepisów szczególnych, które wskazywałyby zadania, jakie w zakresie rozwoju sportu kwalifikowanego mogłyby być wspierane, w tym również finansowo, przez jednostkę samorządu terytorialnego. Zgodnie bowiem z art.167 ust.2 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych*, wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego mogą być przeznaczone jedynie na realizację zadań określonych w przepisach prawa.

Przepisami o charakterze szczególnym, które precyzują formy finansowego wsparcia sportu kwalifikowanego, są przepisy art.35 i art.37 *ustawy o sporcie kwalifikowanym*.

Art.35 tej ustawy stanowi, iż jednostki samorządu terytorialnego mogą przyznawać i finansować stypendia sportowe dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym, przy czym organ stanowiący tej jednostki winien w drodze uchwały określić warunki i tryb przyznawania, wstrzymywania i pozbawiania tych stypendiów sportowych.

Zgodnie natomiast z art.37 ww. ustawy, ze środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być przyznawane wyróżnienia i nagrody zawodnikom, którzy osiągnęli wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym. Nagrody i wyróżnienia jednostki samorządu terytorialnego mogą również przyznawać trenerom i działaczom zasłużonym w osiąganiu przez zawodników wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym. Warunki i tryb przyznawania wyróżnień i nagród, o których mowa wyżej, rodzaje wyróżnień i nagród oraz wysokość nagród pieniężnych, określa w drodze uchwały organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

- nieustalenie kwot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem przez:
 - Yacht Klub w Człuchowie – niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystano część dotacji w wysokości 1.758,19 zł (str.133 - 134 protokołu);
 - Międzyszkolny Klub Sportowy „Polstyr” – niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystano część dotacji w wysokości 1.718,97 zł (str.136 - 137 protokołu);
 - Szkolny Klub Sportowy Relaks przy Gimnazjum Nr 1 w Człuchowie – niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystano część dotacji w wysokości 2.433,58 zł (str.139 – 140 protokołu);

podlegających zwrotowi do budżetu gminy, czym naruszono art.145 ust.1 i art.146 ust.1 w zw. z art.190 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych*;

Zgodnie z treścią art.145 ust.1 w zw. z art.190 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych*, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do

budżetu. Na mocy zaś art.146 ust.1 powyższej ustawy Burmistrz winien w powyższym przypadku wystąpić o zwrot dotacji (lub ich części).

12. Zawarcie w dniu 10 października 2007r. aneksu do umowy na wykonanie zadania: „Przebudowa ulicy Wyszyńskiego wraz z chodnikami i parkingami oraz kosztami opracowania projektu budowlanego” z naruszeniem art.140 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jedn. z 2010r. Dz. U. Nr 113, poz. 759) poprzez zmianę (rozszerzenie) przedmiotu zamówienia w stosunku do treści SIWZ i oferty wykonawcy – str. 154 - 156 protokołu.

W myśl przywołanego przepisu, zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy winien być tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

W aktualnym stanie prawnym kwestię zmian umowy reguluje ponadto art.144 ust.1 w brzmieniu: *Zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.*

13. Udzielenie przez gminę w latach 2008 - 2009 (w 2008: 720.000 zł, w 2009r.: 134.500 zł) pożyczek wspólnotom mieszkaniowym na remonty budynków, w tym elewacji, będących poza zarządem gminy, podczas gdy w obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw do takiej działalności – str. 161-162 protokołu.

W obowiązującym systemie prawnym brak jest przepisu prawa, na podstawie którego, gmina mogłaby udzielać takich pożyczek, przede wszystkim ze względu na brak po stronie wspólnot realizacji zadań publicznych. Udzielanie przedmiotowych pożyczek następuje na podstawie umowy, a zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym*, gmina zawiera umowy w celu wykonywania zadań publicznych. Gmina nie może zatem udzielać pożyczek, których przeznaczenie nie pozostawałoby w bezpośrednim związku z celami i rezultatami wynikającymi z przepisów o zadaniach publicznych gminy. Udzielanie takich pożyczek nie prowadzi do wykonywania zadań publicznych gminy, lecz do wykonywania nie związanych z nimi obowiązków ciężących na właścicielach i zarządcach budynków, określonych w art. 61 pkt 1 w zw. z art. 5 ust. 2 *ustawy Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006r., Nr 156 poz. 1118 ze zm.).

W myśl art. 13 ust. 1 *ustawy z dnia 24 czerwca 1994r. o własności lokali* (tekst jedn.: Dz. U. z 2000r., Nr 80, poz. 903 ze zm.) to właściciel ponosi wydatki związane z utrzymaniem swojego lokalu oraz jest zobowiązany uczestniczyć w kosztach zarządu związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej i współdziałać w ochronie wspólnego dobra. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości. Udzielanie przez miasto pożyczek na remonty elewacji budynków będących poza zarządem budynków komunalnych, nie może być uznane za realizację zadań własnych gminy mieszczących się w zakresie spraw publicznych o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżonych na rzecz innych podmiotów. Pożyczki te są przeznaczone na zaspokojenie potrzeb jedynie tych właścicieli, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości, a więc wąskiej grupy mieszkańców, której nie można uznać za wspólnotę samorządową w rozumieniu art.1 ust.1 *ustawy o samorządzie gminnym*.

14. Umorzenie przez Burmistrza w dniu 1 kwietnia 2009r. części pożyczki (w kwocie 454.681,05 zł) udzielonej w 2008r. wspólnocie mieszkaniowej, czym naruszono § 2 ust.1 uchwały Rady Miejskiej Nr XL/296/2006 z dnia 21 września 2006r. w sprawie *sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności*

pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów- ordynacja podatkowa oraz wskazania organów do tego uprawnionych – str. 162 - 163 protokołu.

Przywołana uchwała Rady Miejskiej Człuchowa, podjęta na mocy delegacji art.43 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. *o finansach publicznych*, dopuszczała możliwość umorzenia należności jednostki samorządu terytorialnego (do których nie stosuje się przepisów *Ordynacji podatkowej*) jedynie w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym jeżeli:

- znacznemu obniżeniu uległy zdolności płatnicze dłużnika, spowodowane zdarzeniami losowymi lub gdy znalazł się w sytuacji życiowej, której nie mógł przewidzieć lub nie mógł zapobiec, a ściągnięcie należności zagraża egzystencji dłużnika;
- należności nie ściągnięto w toku zakończonego postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego;
- nie można ustalić miejsca pobytu dłużnika lub dłużnik zmarł nie pozostawiając żadnych spadkobierców, a nie można ściągnąć należności z masy spadkowej;
- zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia egzystencji tej należności;
- przemawiająca ty uzasadnione względy społeczne i gospodarcze;
- należności nie ściągnięto, a postępowanie egzekucyjne umorzono z uwagi na jej bezskuteczność.

15. Nie przeprowadzenie w latach 2007- 2009 inwentaryzacji składników majątkowych Urzędu Gminy objętych ewidencją magazynową, czym naruszono art.26 ust.1 pkt 1 *ustawy o rachunkowości – str. 171 protokołu.*

Zgodnie z a art. 26 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt.3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie-drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Podając powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi, działając na podstawie art.9 ust.2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez podjęcie następujących działań:

- 1) Ewidencjonować zdarzenia gospodarcze zgodnie z przepisami *ustawy o rachunkowości* oraz postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów w *sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.*
- 2) Terminowo odprowadzać 2% odpisu z wpływów z tytułu podatku rolnego na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej.
- 3) Pobierać dochody z tytułu opłaty targowej w pełnej wysokości.
- 4) Przestrzegać przepisów *ustawy o drogach publicznych* w zakresie naliczania kar za zajmowanie pasa drogowego z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu.
- 5) Podawać w protokołach z przetargów na sprzedaż nieruchomości informacje na temat uczestników przetargu.

- 6) Dochodzić zwrotu kwoty równej udzielonej bonifikaty po jej waloryzacji w związku ze sprzedażą nieruchomości na inne cele niż uzasadniające udzielenie bonifikaty, przed upływem 5 lat, licząc od dnia nabycia.
- 7) Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do najmu i dzierżawy.
- 8) Dokonywać wydatków budżetowych w granicach kwot określonych w planie finansowym.
- 9) Dokonywać odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w terminach i kwotach określonych stosownymi przepisami.
- 10) Przestrzegać obowiązujących przepisów w zakresie prawidłowego wydatkowania środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
- 11) Zaniechać wspierania rozwoju sportu kwalifikowanego w inny sposób niż finansowanie stypendiów sportowych, czy przyznawanie wyróżnień i nagród, stosownie do obowiązujących przepisów prawa, a także przestrzegać obowiązujących przepisów przy rozliczaniu dotacji otrzymanych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych.
- 12) Przestrzegać *Prawa zamówień publicznych* przy zawieraniu i zmianie umów w sprawach zamówień publicznych.
- 13) Zaprzestać udzielania pożyczek wspólnotom mieszkaniowym.
- 14) Dokonywać umorzeń należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów *Ordynacji Podatkowej*, zgodnie z zasadami określonymi uchwałą Rady Miejskiej Nr XL/296/2006 z dnia 21 września 2006r.
- 15) Przeprowadzać inwentaryzację wszystkich składników majątkowych gminy zgodnie z przepisami *ustawy o rachunkowości*.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

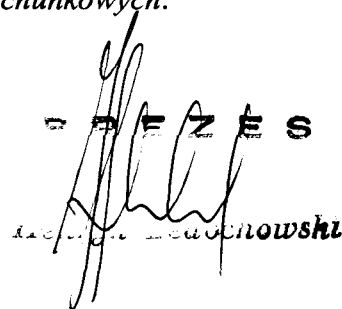
Jednocześnie przypominam, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie niniejszych zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby, zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Człuchowie

P R E Z E S

Przewodniczący Izby Obrachunkowej w Człuchowie